

Popis předmětu

Zkratka předmětu:	KČJ/SČJ2	Strana:	1 / 5
Název předmětu:	Současný český jazyk 2		
Akademický rok:	2023/2024	Tisknuto:	31.05.2024 10:31

Pracoviště / Zkratka	KČJ / SČJ2			Akademický rok	2023/2024
Název	Současný český jazyk 2			Způsob zakončení	Zkouška
Akreditováno/Kredity	Ano, 4 Kred.			Forma zakončení	Kombinovaná
Rozsah hodin	Přednáška 1 [HOD/TYD] Seminář 2 [HOD/TYD]			Zápočet před zkouškou	ANO
Obs/max	Statut A	Statut B	Statut C	Počítán do průměru	ANO
Letní semestr	0 / -	0 / -	0 / -	Min. (B+C) studentů	10
Zimní semestr	71 / -	0 / -	0 / -	Opakovaný zápis	NE
Rozvrh	Ano			Vyučovaný semestr	Zimní semestr
Vyučovací jazyk	Ano			Počet dnů praxe	0
Volně zapisovatelný předmět	Ano			Hodn. stup. zp. před zk.	S/N
Hodnotící stupnice	1 2 3 4				
Počet hodin kontaktní	Ano v případě předchozího hodnocení 4 nebo nic.				
Automat. uzn. záp. před zk.					
Periodicita	K				
Nahrazovaný předmět	Žádný				
Vyloučené předměty	Nejsou definovány				
Podmiňující předměty	Nejsou definovány				
Předměty informativně doporučené	Nejsou definovány				
Předměty, které předmět podmiňuje	Nejsou definovány				

Cíle předmětu (anotace):

Na základě seznámení s tradičními českými teoriemi o struktuře věty coby základní jednotky jazykového systému dovést studenty k dovednosti analyzovat správně větné celky a k dovednosti aplikovat teoretické poznatky v pravopise syntaktickém, seznámit studenty se stylovou diferenciací českého jazyka a vybavit je dovedností volit jazykové prostředky adekvátně vzhledem k různým aspektům komunikační situace.

Požadavky na studenta

Zápočet je udělen za úspěšné absolvování zápočtového testu.

Zkouška je kombinovaná, tvoří ji písemný test a ústní část.

Studenti mají k dispozici e-learningový kurz s textovými i multimediálními výukovými materiály. V prostředí kurzu absolvují 13 autotestů a 1 cvičení s klíčem.

Obsah

Témata výuky:

1. Základní syntaktické pojmy.
2. Komunikativní funkce výpovědi.
3. Sémantické a formálně-syntaktické vztahy ve větě jednoduché.
4. Subjekt a predikát.
5. Rozvíjející větné členy.
6. Bezpodmětné větné struktury. Větné ekvivalenty.
7. Interpunkce ve větě jednoduché
8. Motivované a nemotivované odchylky od stavby větné.
9. Souvětí.
10. Výstavba jazykového projevu. Objektivní a subjektivní slohotvorní činitelé. Objektivní a subjektivní slohotvorní činitelé v projevu žáka 1. stupně ZŠ.

11. Základní funkční styly. Texty různých funkčních stylů v učebnicích českého jazyka pro 1. stupeň ZŠ.
12. Slohové postupy a na nich založené slohové útvary vyučované na 1. stupni ZŠ.
13. Stylová hodnota (stylový příznak) jazykových prostředků jednotlivých jazykových rovin. Stylistická analýza textů z učebnic českého jazyka pro 1. stupeň ZŠ.

Témata výuky a aktivity

1. Základní syntaktické pojmy. Zhodnocení pojetí učiva v učebnicích a v elektronických výukových zdrojích.
2. Komunikativní funkce výpovědi, jejich rozlišení vzhledem ke konkrétní komunikativní situaci.
3. Sémantické a formálně-syntaktické vztahy ve větě jednoduché. Studenti porovnají vyvození učiva o skladebních dvojicích a skladebních skupinách v různých učebnicích.
4. Subjekt a predikát. Studenti porovnají učivo o shodě přísudku s podmětem v různých učebnicích.
5. Rozvíjející větné členy. Studenti porovnají učivo o rozvíjejících větných členech v různých učebnicích určených pro 1. st. ZŠ.
6. Bezpodmětné větné struktury. Větné ekvivalenty. Studenti porovnají učivo o této problematice v jednotlivých učebnicích pro 1. stupeň ZŠ. Posoudí jeho adekvátnost a vhodnost, a to včetně volby uváděného jazykového materiálu.
7. Interpunkce ve větě jednoduché. Studenti dokáží vysvětlit podstatu interpunkce na základě stavby syntaktických celků.
8. Motivované a nemotivované odchylky od stavby větné. Studenti vyhledají příklady nemotivovaných odchylek, zamyslí se nad možnostmi jejich vzniku, dokáží je opravit a příslušně vysvětlit.
9. Souvětí. Studenti navrhnou souvětí, jejichž stavbu je vhodné na 1. stupni ZŠ naznačit větným vzorcem. Rozdělí je do tří skupin podle stupně náročnosti. Na základě předem stanovených hodnotících kritérií (odborná správnost, přiměřená náročnost pro diferencované homogenní skupiny žáků) provedou studenti vrstevnické hodnocení.
10. Výstavba jazykového projevu. Objektivní a subjektivní slohotvorní činitelé. Faktory, které ovlivňují výslednou podobu komunikátu. Studenti v jednotlivých textech posoudí zastoupení jednotlivých slohotvorních činitelů.
11. Základní funkční styly, funkce jazyka ve společnosti. Funkce sdělovací, přesvědčovací, vzdělávací, řídicí atd. Studenti zařadí úryvky textů ke konkrétním funkčním stylům.
12. Slohové postupy a útvary. Slohové postupy jako základní linie výstavby textu a volba příslušných jazykových prostředků. Na základě krátkých textových úryvků jsou studenti schopni posoudit užitý slohový postup.
13. V tvořivém úkolu jsou studenti schopni vytvořit konkrétní text daného funkčního stylu zahrnující určité konkrétní stylové příznakové jazykové prostředky.

Studijní opory

<https://www.portal.zcu.cz/portal/studium/courseware/kcj/scj2/studijni-materialy.html>

Studentům je k dispozici kurz v Google Classroom se všemi podstatnými náležitostmi.

Garanti a vyučující

- **Garanti:** Doc. PaedDr. Helena Chýlová, Ph.D.
- **Přednášející:** Doc. PaedDr. Helena Chýlová, Ph.D. (30%), PhDr. Zdeněk Suda, CSc. (10%), PhDr. Jana Vaňková (30%), PaedDr. Jana Vejvodová, CSc. (30%)
- **Vede seminář:** Doc. PaedDr. Helena Chýlová, Ph.D. (25%), Mgr. Martina Spěváčková, Ph.D. (100%), PhDr. Zdeněk Suda, CSc. (25%), PhDr. Jana Vaňková (25%), PaedDr. Jana Vejvodová, CSc. (25%)

Literatura

- **Základní:** Čechová, Marie. *Čeština - řeč a jazyk*. [1. vyd.]. Praha : ISV, 1996. ISBN 80-85866-12-9.
- **Základní:** Hubáček, Jaroslav; Jandová, Eva; Svobodová, Jana. *Čeština pro učitele*. Vyd. 1. Opava : Optys, 1996. ISBN 80-85819-41-4.
- **Základní:** Hubáček, Josef. *Učebnice stylistiky : Vysokošk. učebnice pro posl. pedagog. fakult, stud. učitelství v I.-4. roč. zákl. školy*. 1. vyd. Praha : SPN, 1987.
- **Doporučená:** Černá, Martina; Hájková, Eva. *Český jazyk B pro studující učitelství 1. stupně ZŠ a SpPg (syntax, stylistika, vývoj českého jazyka)*. Praha, 1999. ISBN 80-86039-95.
- **Doporučená:** Hauser, P.; Kolářová, I.; Klímová, K.; Ondrášková, K. *Český jazyk pro studující učitelství 1. stupně ZŠ*. Praha, 2012. ISBN 978-80-247-3358-6.
- **Doporučená:** Hauser, Přemysl. *Skladba češtiny pro studium učitelství prvního stupně ZŠ*. 1. vyd. Brno : Univ. J. E. Purkyně, 1988.
- **Doporučená:** Chloupek, Jan. *Stylistika češtiny*. Praha : Státní pedagogické nakladatelství, 1991. ISBN 80-04-23302-3.
- **Doporučená:** Hubáček, Josef. *Texty pro seminář ze stylistiky pro posluchače pedagogické fakulty*. Praha : Státní

Časová náročnost**Všechny formy studia**

Aktivita	Časová náročnost aktivity [h]
Kontaktní výuka	36
Příprava na zkoušku [10-60]	60
Příprava na díleč test [2-10]	20
Celkem:	116

Hodnotící metody**Odborné znalosti - odborné znalosti dosažené studiem předmětu jsou ověřovány hodnotícími metodami:**

Demonstrace dovedností (praktická činnost),
 Kombinovaná zkouška,
 Test,

Odborné dovednosti - odborné dovednosti dosažené studiem předmětu jsou ověřovány hodnotícími metodami:

Kombinovaná zkouška,
 Test,
 Sebehodnocení,

Obecné způsobilosti - obecné způsobilosti dosažené studiem předmětu jsou ověřovány hodnotícími metodami:

Průběžné hodnocení,
 Demonstrace dovedností (praktická činnost),

Předpoklady**Odborné znalosti - pro úspěšné zvládnutí předmětu se předpokládá, že je student před zahájením výuky schopen:**

vysvětlit syntaktickou stavbu věty jednoduché a souvětí

Odborné dovednosti - pro úspěšné zvládnutí předmětu se předpokládá, že student před zahájením výuky dokáže:

provést základní syntaktickou analýzu věty a souvětí

Obecné způsobilosti - před zahájením studia předmětu je student schopen:

mgr. studium: dle rámcového zadání a přidělených zdrojů koordinují činnost týmu, nesou odpovědnost za jeho výsledky,
 mgr. studium: srozumitelně a přesvědčivě sdělují odborníkům i laikům informace o povaze odborných problémů a vlastním názoru na jejich řešení,

Vyučovací metody**Odborné znalosti - pro dosažení odborných znalostí jsou užívány vyučovací metody:**

Přednáška s diskusí,
 Výuka podporovaná multimédií,
 Diskuse,
 Seminární výuka (badatelské metody),

Odborné dovednosti - pro dosažení odborných dovedností jsou užívány vyučovací metody:

Seminární výuka (diskusní metody),
 Demonstrace dovedností,
 Řešení problémů,

Obecné způsobilosti - pro dosažení obecných způsobilostí jsou užívány vyučovací metody:

Řešení problémů,
Demonstrace dovedností,

Výsledky učení

Odborné znalosti - po absolvování předmětu prokazuje student znalosti:

vysvětlit cestu k identifikaci rozvíjejících větných členů
 charakterizovat motivované odchylky od stavby větné
 vysvětlit jazykovou podstatu nemotivovaných odchylek od stavby větné
 vysvětlit pravidla interpunkce ve větě jednoduché i v souvětí
 vysvětlit základní pojmy ze stylistiky
 vysvětlit základní syntaktické pojmy
 charakterizovat základní i rozvíjející větné členy,
 null
 vysvětlit podstatu syntaktických a sémantických vztahů a formálních prostředků jejich vyjádření,
 null
 null
 vysvětlit kritéria výběru větných celků vhodných k syntaktické a stylistické analýze na 1. stupni ZŠ.

Odborné dovednosti - po absolvování předmětu prokazuje student dovednosti:

analyzovat souvislý text z hlediska stavby větných celků
 naznačit stavbu věty jednoduché lineárním i planimetrickým grafem
 vytvořit větu jednoduchou na základě předloženého grafu
 naznačit stavbu souvětí graficky
 vytvořit souvětí na základě předloženého grafu
 zaznamenat správně písemně jevy pravopisu syntaktického
 analyzovat souvislý text z hlediska stylistického
 provést korekturu textu, opravit chyby a neobratnosti stylistické
 - zvolit vhodně větu jednoduchou a souvětí k syntaktické analýze a text ke stylistické analýze na 1. stupni ZŠ.
 null

Předmět je zařazen do studijních programů:

Studijní program	Typ stud.	Forma stud.	Obor	Etap	V.st.pl.	Rok	Blok	Statut	D.roč.	D.sem.
Učitelství pro základní školy	Magisterský	Kombinov	Učitelství pro 1. stupeň základní školy	1	14	2023	Povinné předměty	A	2	ZS
Učitelství pro základní školy	Magisterský	Kombinov	Učitelství pro 1. stupeň základní školy	1	16	2023	Povinné předměty	A	2	ZS
Učitelství pro základní školy	Magisterský	Prezenční	Učitelství pro 1. stupeň základní školy	1	15	2023	Povinné předměty	A	2	ZS
Učitelství pro základní školy	Magisterský	Prezenční	Učitelství pro 1. stupeň základní školy	1	13	2023	Povinné předměty	A	2	ZS
Učitelství pro základní školy	Magisterský	Kombinov	Učitelství pro 1. stupeň základní školy	1	15	2023	Povinné předměty	A	2	ZS
Učitelství pro základní školy	Magisterský	Prezenční	Učitelství pro 1. stupeň základní školy	1	16	2023	Povinné předměty	A	2	ZS
Učitelství pro základní školy	Magisterský	Kombinov	Učitelství pro 1. stupeň základní školy	1	17	2023	Povinné předměty	A	2	ZS
Učitelství pro základní školy	Magisterský	Prezenční	Učitelství pro 1. stupeň základní školy	1	19	2023	Povinné předměty	A	2	ZS
Učitelství pro základní školy	Magisterský	Kombinov	Učitelství pro 1. stupeň základní školy	1	19	2023	Povinné předměty	A	2	ZS
Učitelství pro základní školy	Magisterský	Prezenční	Učitelství pro 1. stupeň základní školy	1	18	2023	Povinné předměty	A	2	ZS

Studijní program	Typ stud.	Forma stud.	Obor	Etap	V.st.pl.	Rok	Blok	Statut	D.roč.	D.sem.
Učitelství pro základní školy	Magisterský	Kombinov	Učitelství pro 1. stupeň základní školy	1	18	2023	Povinné předměty	A	2	ZS
Učitelství pro základní školy	Magisterský	Kombinov	Učitelství pro 1. stupeň základní školy	1	12	2023	Povinné předměty	A	2	ZS
Učitelství pro základní školy	Magisterský	Prezenční	Učitelství pro 1. stupeň základní školy	1	17	2023	Povinné předměty	A	2	ZS
Učitelství pro 1. stupeň základní školy	Magisterský	Kombinov	Učitelství pro 1. stupeň	1	2023	2023	Povinné předměty (oborová a oborovědidaktická složka)	A	2	ZS
Učitelství pro 1. stupeň základní školy	Magisterský	Kombinov	Učitelství pro 1. stupeň	1	2021	2023	Povinné předměty (oborová a oborovědidaktická složka)	A	2	ZS
Učitelství pro 1. stupeň základní školy	Magisterský	Kombinov	Učitelství pro 1. stupeň	1	2022	2023	Povinné předměty (oborová a oborovědidaktická složka)	A	2	ZS
Učitelství pro 1. stupeň základní školy	Magisterský	Prezenční	Učitelství pro 1. stupeň základní školy	1	2020	2023	Povinné předměty (oborová a oborovědidaktická složka)	A	2	ZS
Učitelství pro 1. stupeň základní školy	Magisterský	Prezenční	Učitelství pro 1. stupeň základní školy	1	2021	2023	Povinné předměty (oborová a oborovědidaktická složka)	A	2	ZS
Učitelství pro 1. stupeň základní školy	Magisterský	Prezenční	Učitelství pro 1. stupeň základní školy	1	2022	2023	Povinné předměty (oborová a oborovědidaktická složka)	A	2	ZS
Učitelství pro 1. stupeň základní školy	Magisterský	Prezenční	Učitelství pro 1. stupeň základní školy	1	2023	2023	Povinné předměty (oborová a oborovědidaktická složka)	A	2	ZS